

$\Rightarrow$ MAC và EBC (c.g.c) $\Rightarrow$ CM = CE $\Rightarrow$ tam giác MCE cân tại C (1)

Ta lại có $\widehat{CMB} = 45^\circ$ (vì chắn cung sd $\widehat{BC} = 90^\circ$)

$\Rightarrow \widehat{CEM} = \widehat{CMB} = 45^\circ$ (tính chất tam giác MCE cân tại C)

Mà $\widehat{CEM} + \widehat{CMB} + \widehat{MCE} = 180^\circ$ (Tính chất tổng ba góc trong tam giác)

$\Rightarrow \widehat{MCE} = 90^\circ$ (2)

Từ (1), (2) $\Rightarrow$ tam giác MCE là tam giác vuông cân tại C (đpcm).

Câu 5. Cho tam giác ABC nội tiếp đường tròn tâm O. Tia phân giác của góc BAC cắt BC ở D và cắt đường tròn (O) tại E.

a) Chứng minh $AB.AC = AD.AE$

b) Chứng minh rằng: $ED.EA = EB^2$

Đáp án:

a) Xét hai tam giác AEB và ACD có

$\widehat{A}_1 = \widehat{A}_2$ (GT)

$\widehat{E}_1 = \widehat{C}_1$ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung AB)

$\Rightarrow \Delta AEB$ đồng dạng với ΔACD (g-g)

$$\Rightarrow \frac{AE}{AC} = \frac{AB}{AD} \text{ hay } AB.AC = AD.AE$$

b) -Có $\widehat{B}_1 = \widehat{A}_2$ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung EC)

$\widehat{A}_1 = \widehat{A}_2$ (gt) $\Rightarrow \widehat{B}_1 = \widehat{A}_1$ (cùng bằng $\widehat{A}_2$)

-Xét hai tam giác EAB và EBD có

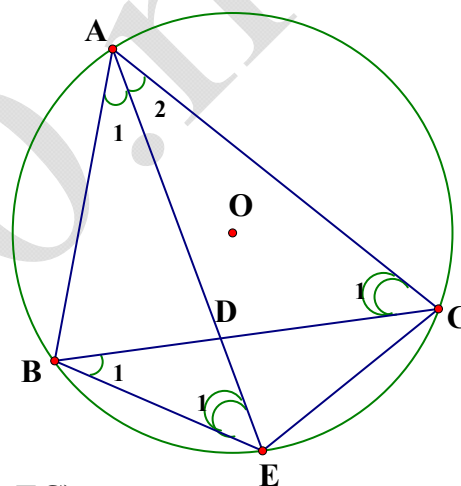
$\widehat{B}_1 = \widehat{A}_1$

$\widehat{E}_1$ là góc chung (hai góc nội tiếp cùng chắn cung AB)

$\Rightarrow \Delta EAB$ đồng dạng với ΔEBD (g-g)

$$\Rightarrow \frac{EA}{EB} = \frac{EB}{ED} \text{ hay } ED.EA = EB^2$$

Câu 6 . Cho đường tròn (O;R) (điểm O cố định, giá trị R không đổi) và điểm M nằm bên ngoài (O). Kẻ hai tiếp tuyến MB, MC (B,C là các tiếp điểm) của (O).

Vẽ đường kính BB' của (O) . Qua O kẻ đường thẳng vuông góc với BB' , đường thẳng này cắt MC và $B'C$ lần lượt tại K và E . Chứng minh rằng:

1. 4 điểm M, B, O, C cùng nằm trên một đường tròn.
2. Đoạn thẳng $ME = R$.
3. Khi điểm M di động mà $OM = 2R$ thì điểm K di động trên một đường tròn cố định, chỉ rõ tâm và bán kính của đường tròn đó.

1) Chứng minh M, B, O, C cùng thuộc 1 đường tr? n

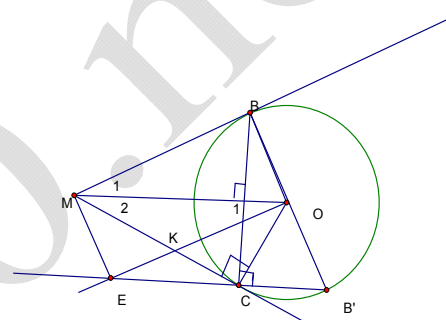
Ta có: $\angle MBO = 90^\circ$ (vì MB là tiếp tuyến)

$\angle MCO = 90^\circ$ (vì MC là tiếp tuyến)

$\Rightarrow \angle MBO + \angle MCO = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$

$\Rightarrow$ Tứ giác $MBOC$ nội tiếp

(vì có tổng 2 góc đối bằng 180°) $\Rightarrow$ 4 điểm M, B, O, C cùng thuộc 1 đường tr? n

2) Chứng minh $ME = R$:

Ta có $MB \parallel EO$ (vì cùng vuông góc với BB')

$\Rightarrow \angle O_1 = \angle M_1$ (so le trong)

Mà $\angle M_1 = \angle M_2$ (tính chất 2 tiếp tuyến cắt nhau) $\Rightarrow \angle M_2 = \angle O_1$ (1)

C/m được $MO \parallel EB'$ (vì cùng vuông góc với BC)

$\Rightarrow \angle O_1 = \angle E_1$ (so le trong) (2)

Từ (1), (2) $\Rightarrow \angle M_2 = \angle E_1 \Rightarrow$ Tứ giác $MOCE$ nội tiếp

$\Rightarrow \angle MEO = \angle MCO = 90^\circ$

$\Rightarrow \angle MEO = \angle MBO = \angle BOE = 90^\circ \Rightarrow$ Tứ giác $MBOE$ là hình chữ nhật

$\Rightarrow ME = OB = R$ (điều phải chứng minh)

3) Chứng minh khi $OM = 2R$ thì K di động trên 1 đường tròn cố định:

Chứng minh được Tam giác MBC đều $\Rightarrow \angle BMC = 60^\circ$

$\Rightarrow \angle BOC = 120^\circ$

$$\Rightarrow \angle KOC = 60^\circ - \angle O_1 = 60^\circ - \angle M_1 = 60^\circ - 30^\circ = 30^\circ$$

Trong tam giác KOC vuông tại C, ta có:

$$\cos KOC = \frac{OC}{OK} \Rightarrow OK = \frac{OC}{\cos 30^\circ} = R : \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{2\sqrt{3}R}{3}$$

Mà O cố định, R không đổi $\Rightarrow$ K di động trên đường tròn tâm O,

$$\text{bán kính} = \frac{2\sqrt{3}R}{3} \text{ (điều phải chứng minh)}$$

Câu 7. Cho nửa đường tròn tâm O đường kính AB = 2R và tiếp tuyến Ax cùng phía với nửa đường tròn đối với AB. Từ điểm M trên Ax kẻ tiếp tuyến thứ hai MC với nửa đường tròn (C là tiếp điểm). AC cắt OM tại E; MB cắt nửa đường tròn (O) tại D (D khác B).

a) Chứng minh AMCO là tứ giác nội tiếp đường tròn.

b) Chứng minh AMDE là tứ giác nội tiếp đường tròn.

c) Chứng minh $\widehat{ADE} = \widehat{ACO}$

Đáp án

Đáp án

a) $\widehat{MAO} = \widehat{MCO} = 90^\circ$ nên tứ giác AMCO nội tiếp

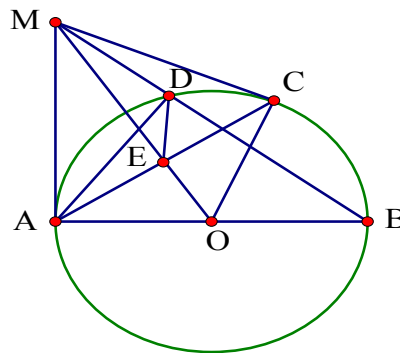
b) $\widehat{MDA} = \widehat{MEA} = 90^\circ$ Tứ giác AMDE có D, E cùng nhìn AM dưới cùng một góc 90°

Nên AMDE nội tiếp

c) Vì AMDE nội tiếp nên $\widehat{ADE} = \widehat{AME}$
(cùng chắn cung AE)

Vì AMCO nội tiếp nên $\widehat{ACO} = \widehat{AMO}$ (cùng chắn cung AO)

Suy ra $\widehat{ADE} = \widehat{ACO}$

Câu 8: Trên một đường tròn, lấy liên tiếp 3 cung AC, CD, DB sao cho số đo 3 cung này bằng nhau và bằng 60 độ. Hai đường thẳng AC và BD cắt nhau tại E. Hai tiếp tuyến với đường tròn tại B và C cắt nhau tại T. Chứng minh rằng

a, Góc AEB bằng góc BTC

b, CD là tia phân giác của góc BCT

Đáp án:

a) Theo giả thiết ta có:

$$\widehat{\text{sđAEC}} = \frac{\widehat{\text{sđAmB}} - \widehat{\text{sđCD}}}{2} = \frac{180^\circ - 60^\circ}{2} = 60^\circ$$

$$\widehat{\text{sđBTC}} = \frac{\widehat{\text{sđBAC}} - \widehat{\text{sđBDC}}}{2} = \frac{240^\circ - 120^\circ}{2} = 60^\circ$$

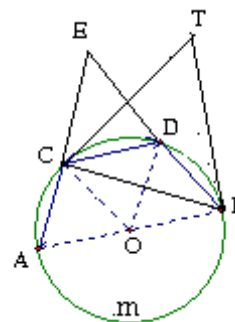
Suy ra: $\widehat{\text{AEC}} = \widehat{\text{BTC}}$

b) Ta có $\widehat{\text{BCD}} = \frac{1}{2}\widehat{\text{sđBD}} = 30^\circ$

$\widehat{\text{TCD}} = \frac{1}{2}\widehat{\text{sđCD}} = 30^\circ$ (góc tạo bởi tia tiếp tuyến và dây

cung) $\Rightarrow \widehat{\text{BCD}} = \widehat{\text{TCD}} = 30^\circ$

Hay CD là tia phân giác của $\widehat{\text{BCT}}$

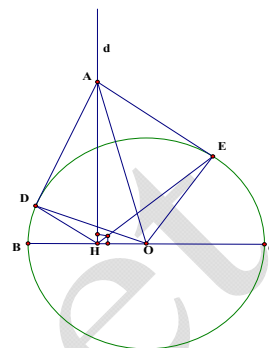
IV. VẬN DỤNG CAO

Câu 1: Cho đường tròn tâm O đường kính BC. Lấy điểm H thuộc BC, từ H kẻ đường thẳng d vuông góc với BC lấy điểm A trên d sao cho A nằm ngoài đường tròn. Kẻ tiếp tuyến AD, AE với đường tròn tâm O. Chứng minh tứ giác ADHE nội tiếp.

Chứng minh :

Ta có $\widehat{AEO} = \widehat{ADO} = \widehat{AHO} = 90^\circ$

$\Rightarrow A, H, D, O, E \in$ đường tròn đường kính $AO \Rightarrow$ Tứ giác $ADHE$ nội tiếp

Câu 2: Cho hình thang vuông $ABCD$ ($\widehat{A} = \widehat{D} = 90^\circ$) Gọi E là trung điểm của AD , kẻ $AH \perp BE$, $DI \perp CE$. Chứng minh rằng:

- $EH \cdot EB = EI \cdot EC$
- Tứ giác $BHIC$ nội tiếp.

Chứng minh:

- Áp dụng hệ thức lượng vào tam giác vuông EAB , EDC ta có:

$$EA^2 = EH \cdot EB$$

$$ED^2 = EI \cdot EC \text{ mà } E \text{ là trung điểm của } AD \text{ nên } AE = ED \Rightarrow EH \cdot EB = EI \cdot EC$$

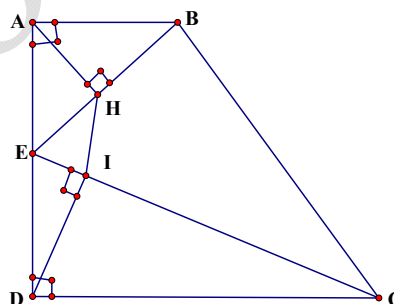
- Theo câu a ta có $EH \cdot EB = EI \cdot EC$

$$\Rightarrow \frac{EH}{EI} = \frac{EC}{EB}$$

$$\Rightarrow \triangle EHI \sim \triangle ECB \text{ (c.g.c)} \Rightarrow$$

$$\widehat{BCE} = \widehat{EHI}$$

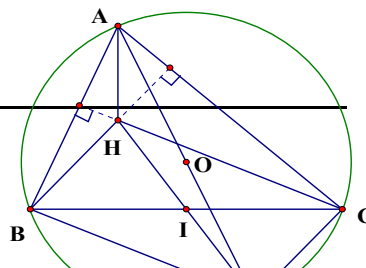
$$\Rightarrow \widehat{BCI} + \widehat{BHI} = 180^\circ \Rightarrow \text{Tứ giác } BHIC \text{ nội tiếp.}$$

Câu 3. Cho tam giác nhọn ABC nội tiếp đường tròn (O) . Hai đường cao kẻ từ B và từ C cắt nhau tại H . Vẽ đường kính AD . Gọi I là trung điểm của BC , chứng minh $AH = 2 \cdot OI$

Đáp án:

-Lập luận $BHCD$ là hình bình hành

$\Rightarrow$ I là trung điểm DH

(t/c hai đường chéo hình bình hành)

-Tam giác AHD có O là trung điểm của AD

I là trung điểm DH

$\Rightarrow$ OI là đường trung bình của tam giác

Do đó $OI = \frac{1}{2}AH$ Hay $AH = 2.OI$ (Đpcm)

Câu 4. Cho tam giác đều ABC nội tiếp đường tròn tâm O. Gọi M là một điểm trên cung nhỏ BC, trên tia MA lấy điểm D sao cho $MD = MB$. Chứng minh $MA = MB + MC$

Đáp án:

-Lập luận tam giác BMD cân tại M

-Lập luận $\widehat{BMD} = 60^\circ$

$\Rightarrow$ Tam giác BMD đều.

- $\widehat{B}_1 = \widehat{B}_3$ (cùng cộng với $\widehat{B}_2$ bằng 60°)

+ Lập luận $\triangle ADB = \triangle CMB$ (c.g.c)

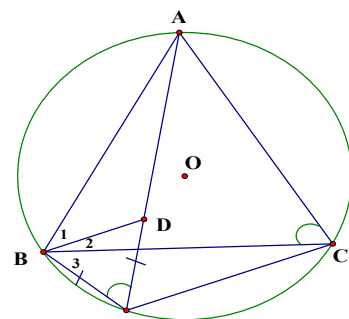
$\Rightarrow MC = DA$

+ Có $MA = MD + DA$

Mà $MD = MB$ (gt)

$MC = DA$ (CM trên)

Nên $MA = MB + MC$ (Đpcm)

Câu 5. Cho tam giác đều ABC nội tiếp đường tròn tâm O. Gọi M là một điểm trên cung nhỏ BC, trên tia MA lấy điểm D sao cho $MD = MB$. Gọi E là giao điểm của

AM và BC. Chứng minh: $\frac{1}{ME} = \frac{1}{MB} + \frac{1}{MC}$

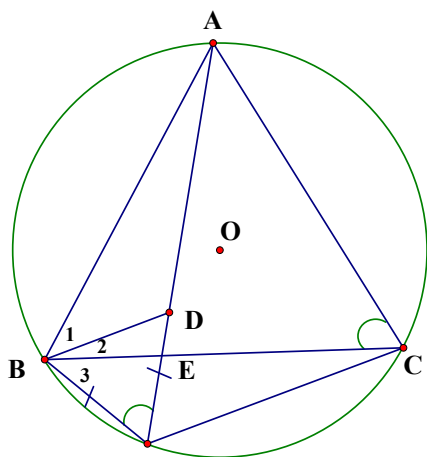
Đáp án:

-Lập luận tam giác BMD cân tại M

-Lập luận $\widehat{BMD} = 60^\circ$

$\Rightarrow$ Tam giác BMD đều.

- $\widehat{B}_1 = \widehat{B}_3$ (cùng cộng với $\widehat{B}_2$ bằng 60°)

+ Lập luận $\triangle ADB = \triangle CMB$ (cg) $\Rightarrow MC = DA$
+ Có $MA = MD + DA$
Mà $MD = MB$ (gt)
     $MC = DA$ (CM trên)   Nên $MA = MB + MC$
+ $\triangle MBE$ đồng dạng với $\triangle MAC$ (g-g)
 $\Rightarrow \frac{ME}{MB} = \frac{MC}{MA} \Rightarrow ME \cdot MA = MB \cdot MC$
 $\Rightarrow ME \cdot (MB + MC) = MB \cdot MC$ (do $MA = MB + MC$)
Hệ thức tương đương với $\frac{1}{ME} = \frac{1}{MB} + \frac{1}{MC}$ (Đpcm)